

у Польщі мають право 1% свого прибуткового податку переказати безпосередньо організаціям, які працюють на суспільне благо. І хоча культурні організації в Польщі наразі становлять меншість серед отримувачів цих коштів, проте наявність такої опції дозволяє балансувати між різними джерелами фінансування [2].

В Італії, Іспанії та Франції моделі фінансування культури спрямовані на підвищення інтересу до спонсорства. У Франції для заохочення спонсорства діє податкова знижка з податку на прибуток в розмірі 60% від суми пожертви, але не більше 0,5% від доходу компанії, а також податкова знижка з податку на доходи фізичних осіб в розмірі 66% від пожертви, але не більше 20% від персонального доходу особи. Завдяки цьому, у 2015 році корпоративний культурний патронат перевищував показник у 3,5 мільярди євро, що на 25% більше, порівняно з 2013 роком. А у 2016 році половина французьких компаній з більш ніж 250 співробітниками були спонсорами [2].

Як бачимо, Україні є чого повчитися у зарубіжних партнерів, досвід яких у сфері фінансування культури міг би вивести українську культуру і мистецтво на новий, більш ефективний рівень розвитку.

Література:

1. Огляд культурної політики України (звіт експертів Ради Європи). URL:http://195.78.68.75/mcu/control/uk/publish/article?art_id=245250759&cat_id=245184013 (дата звернення: 20.10.2019).
2. Скиба М. Ресурсна пастка: як знайти гроші на культуру і нікого не образити. URL: <http://life.pravda.com.ua/culture/2016/06/3/213205/> (дата звернення: 20.10.2019).

Захарук Станіслав Михайлович

студент 2 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Русін В.М.

УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТНИМ ДЕФІЦИТОМ

В умовах розбалансованості державних фінансів між державними потребами і наявними ресурсами виникає невідповідність, що породжує бюджетний дефіцит. В Україні ця проблема досить гостро вже стоїть впродовж багатьох років, в результаті чого з кожним роком Україна накопичує сукупні боргові зобов'язання держави перед усіма кредиторами

(юридичними та фізичними особами, іноземними державами, міжнародними організаціями, тощо).

За останні 10 років державний та гарантований державою борг України зріс у 6,5 рази з 316,85 млрд грн у 2009 р. до 2045,44 млрд грн у 2019 р. (табл. 1). Саме тому досить актуальним питанням сьогодення є ефективне управління бюджетним дефіцитом.

Таблиця 1

Державний та гарантований державою борг України за 2009–2019 рр.*

(млн. грн.)

Дата	Загальний борг	Зовнішній борг	Внутрішній борг
на 31.12.2009	316 884,6	211 751,7	105 132,9
на 31.12.2010	432 235,4	276 745,6	155 489,8
на 31.12.2011	473 121,6	299 413,9	173 707,7
на 31.12.2012	515 510,6	308 999,8	206 510,7
на 31.12.2013	584 114,1	300 025,4	284 088,7
на 31.12.2014	1 100 564,0	611 697,1	488 866,9
на 31.12.2015	1 572 180,2	1 042 719,6	529 460,6
на 31.12.2016	1 929 758,7	1 240 028,7	689 730,0
на 31.12.2017	2 141 674,4	1 374 995,5	766 678,9
на 31.12.2018	2 168 627,1	1 397 217,8	771 409,3
на 31.10.2019	2 045 441,8	1 216 065,1	829 376,7

*Складено автором на основі [1].

Управління бюджетним дефіцитом – один із надскладних аспектів публічного управління державного керування, оскільки передбачає спільну роботу багатьох міністерств і відомств. Основна мета управління бюджетним дефіцитом полягає у погашенні внутрішнього і зовнішнього боргів без появи в майбутньому проблем в області платіжного балансу і Державного бюджету.

Процес управління бюджетним дефіцитом повинен вирішувати такі завдання:

1) пошук можливих ефективних варіантів запозичення засобів з погляду мінімізації вартості боргу;

2) недопущення неефективного і нецільового використання запозичених коштів;

3) забезпечення своєчасної і повної сплати суми основного боргу і нарахованих відсотків;

4) визначення оптимального співвідношення між внутрішніми і зовнішніми запозиченнями за умови збереження фінансової рівноваги в країні;

5) забезпечення стабільності валютного курсу і фондового ринку країни.

Елементи фінансового механізму управління бюджетним дефіцитом, основні з яких – податкові та бюджетні інструменти – мають діяти узгоджено з методами управління дохідною та видатковою частинами Державного бюджету України, що дасть змогу підвищити ефективність фінансового механізму формування та фінансування бюджетного дефіциту. Дієвість процесу управління бюджетним дефіцитом визначена поєднанням і взаємоузгодженням управлінських й організаційних функцій фінансового механізму з бюджетними і податковими інструментами регулювання дефіциту [2].

Отже, управління бюджетним дефіцитом в Україні потребує значних зусиль зі сторони органів управління державою. Від ефективності управління бюджетних дефіцитом значною мірою залежить соціально-економічний розвиток держави та добробут громадян.

Література:

1. Державний борг України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov/> (дата звернення: 10.11.2019).
2. Бюджетний менеджмент: підруч. за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погріщук. Тернопіль: Крок, 2015. 522 с.

Зубик Ірина Леонідівна

студентка 2 курсу ОС «магістр» ННІОТ, ТНЕУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент Шулюк Б.С.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ СФЕРИ

Перехід до ринкових відносин в Україні ставить зростаючі вимоги перед сферою освіти, вимагає постійного підвищення якісного рівня загальноосвітньої та професійної підготовки кожного працівника. Освіта має значний вплив на відтворення робочої сили. Це насамперед вплив на підвищення якості робочої сили, її здатності вчасно пристосуватися до